

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана філологічного факультету
Роман КРОХМАЛЬНИЙ
30 ” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науковий семінар

освітній рівень	перший (бакалаврський)
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	014 Середня освіта (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	014.01 Середня освіта (Українська мова і література) (шифр і назва спеціалізації)
освітня програма	Українська мова і література
Факультет	філологічний

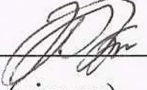
2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Науковий семінар** для здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Розробник – Пілецький В.І., доцент, кандидат філологічних наук

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні катедри української мови імені проф. Івана Ковалика

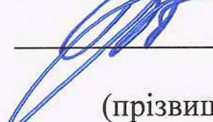
Протокол від “ 29 ” серпня 2022 року № 1

Завідувач катедри (підпис) (Купчинська З.О.) (прізвище та ініціали)

«29» серпня 2022 р.

Робочу програму ухвалила Вчена рада філологічного факультету

Протокол від “30 ” серпня 2022 року № 1

“30” серпня 2022 року Голова (Крохмальний Р.О.) (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Вибіркова
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Курсова робота		Семестр
		7-й
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 035 Філологія (шифр і назва) Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література	Лекції
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних - 2 год самостійної роботи: 4 год		0 год
		Практичні, семінарські
		20 год
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		40 год
		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю: (екзамен/залік)
		залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 33,3%:66,7%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни “Основи наукових філологічних досліджень (мовознавчих)” – залучити студентів до вирішення актуальних проблем українського мовознавства, формувати знання, вміння та навички для проведення наукових досліджень, навчити студентів писати науково-дослідницьку роботу. Практичні цілі курсу полягають в тому, що він допоможе:

- засвоїти основи методики наукових досліджень з лінгвістики;
- набути необхідних знань та вмінь для проведення власної науково-пошукової діяльності та написання курсової роботи;
- оволодіти спеціальними знаннями та навичками роботи з науковою літературою;
- набути необхідні знання та вміння для написання тез, рецензій, створення презентації, підготовки виступу.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких загальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК 5. Здатність до пошуку та аналітичної оцінки інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Уміння виявляти, формулювати, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 14. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

фахових компетентностей:

- ФК 11. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів, інтерпретації текстів.
- ФК 12. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- ФК 13. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати лінгвальні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ФК 16. Здатність здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Навчальна дисципліна спрямована на досягнення таких **програмних результатів навчання:**

- ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.
- ПРН 3. Ефективно та результативно працювати з інформацією: добирати необхідний фактаж із різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати його, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.
- ПРН 8. Застосовувати філологічні знання для розв’язання професійних завдань.
- ПРН 9. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для вирішення різнопланових завдань у професійній діяльності.
- ПРН 15. Виокремлювати мовні одиниці та визначати їх взаємодію. Характеризувати лінгвальні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 18. Здійснювати лінгвістичний аналіз різножанрових текстів.
- ПРН 21. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, явища, коментувати у відповідному ракурсі тексти різних стилів і жанрів.
- ПРН 22. Планувати та здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.

У результаті вивчення дисципліни здобувач

повинен *знати*:

- основні загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження;
- вимоги до оформлення бібліографії;
- актуальні проблеми сучасного мовознавства;
- вимоги до курсової роботи, її структури;
- особливості кожного розділу;
- особливості наукового стилю;
- основні інтернет-ресурси з лінгвістики;
- вимоги до наукової презентації;

повинен *уміти*:

- формулювати мету, завдання роботи;
- визначати актуальність дослідження;
- оформлювати покликання, цитати, список використаної літератури (бібліографію);
- карткувати досліджуваний матеріал;
- аналізувати мовні явища;
- застосовувати загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження;
- виявляти вплив позамовних чинників на функціонування різноманітних явищ;
- з'ясувати мовні закономірності та тенденції;
- коротко узагальнювати результати дослідження;
- писати наукові тези;
- готувати презентацію науково-дослідницької роботи;
- брати участь у науковій дискусії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості наукової дослідницької діяльності.

Тема 1. Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсної) роботи. Академічна доброчесність. Вступ. План-проспект.

Тема 2. Особливості опрацювання наукової літератури. Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування, анотування, цитування та ін.

Тема 3. Цитування, покликання в науково-дослідницькій (курсній) роботі.

Тема 4. Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу.

Тема 5. Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження.

Змістовий модуль 2. Структура курсової роботи. Презентація результатів дослідження.

Тема 6. Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю.

Тема 7. Особливості наукового публічного виступу. Підготовка презентації.

Тема 8. Вимоги до наукової рецензії.

Тема 9. Характеристика тез наукових конференцій та статей.

Тема 10. Презентація. Наукова дискусія

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Денна форма	
	Усього	у тому числі

	л	п	інд.	с р с	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Особливості наукової дослідницької діяльності					
Тема 1. Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсової) роботи. Академічна доброчесність. Вступ. План-проспект.	6		2		4
Тема 2. Особливості опрацювання наукової літератури. Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування, анотування, цитування та ін.	6		2		4
Тема 3. Цитування, покликання в науково-дослідницькій (курсовій) роботі.	6		2		4
Тема 4. Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу.	6		2		4
Тема 5. Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження	6		2		4
Разом – змістовий модуль I	30		10		20
Змістовий модуль II. Структура курсової роботи. Презентація результатів дослідження.					
Тема 6. Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю.	6		2		4
Тема 7. Особливості наукового публічного виступу. Підготовка презентації.	6		2		4
Тема 8. Вимоги до наукової рецензії.	6		2		4
Тема 9. Характеристика тез наукових конференцій та статей.	6		2		4
Тема 10. Презентація. Наукова дискусія	6		2		4
Разом – змістовий модуль II	30		10		20
Усього годин	60		20		40

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсової) роботи. Академічна доброчесність. Вступ. План-проспект.	2
2	Особливості опрацювання наукової літератури. Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування, анотування, цитування та ін.	2
3	Цитування, покликання в науково-дослідницькій (курсовій) роботі.	2
4	Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу.	2
5	Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження.	2
6	Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю.	2
7	Особливості наукового публічного виступу. Підготовка презентації.	2

8	Вимоги до наукової рецензії.	2
9	Характеристика тез наукових конференцій та статей.	2
10	Презентація. Наукова дискусія	2
	Разом	02

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опрацювання наукової літератури, складання плану-проспекту роботи	2
2.	Збір фактичного матеріалу	10
3.	Оформлення списку використаної літератури	2
4.	Написання вступу	6
5.	Написання основної частини курсової роботи	12
6.	Написання висновків	4
7.	Підготовка виступу	4
	Разом	40

7. Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати список літератури за темою курсової роботи.
2. Підготувати план-проспект курсової роботи.
2. Підготувати тези виступу.
3. Підготувати виступ за темою курсової роботи.
4. Підготувати рецензію на виступ одногрупника.
5. Написати рецензію на власний виступ.
6. Підготувати питання до виступу одногрупника.
7. Оформити посилання та список використаних джерел.

8. Методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, мозковий штурм, групова дискусія, публічна презентація, дослідницький метод. Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.

Форми та методи навчання:

консультації, самостійна робота.

9. Методи контролю

Підготовка плану-проспекту, участь в дискусії, реферат, написання і презентація вступу, написання і презентація розділу курсової роботи; написання і презентація висновків, контрольна робота.

Підсумковий контроль - залік (у 3 семестрі), курсова робота (у 4 семестрі).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточний контроль та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
План-проспект	Участь в дискусії	Написання і презентація вступу	Участь у дискусії	Виступ з частиною розділу	Презентація	100
20	10	20	10	20	20	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Ступінь і самостійність розкриття теми	30
Достатня кількість і якість опрацювання матеріалу	5
Уміння користуватися науковим апаратом (цитування, поклики, оформлення списку використаної літератури)	10
Уміння робити висновки з досліджуваної проблеми	5
Грамотність роботи	20
Відвідування студентами семінару	10
Участь у роботі семінару (виступи з рецензіями, участь в обговоренні роботи)	10
Виступи з окремими розділами	10
Захист основних положень	10
Сума балів	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FХ	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

F	0-20	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
---	------	--	---

Оцінка А “відмінно” (91 - 100 балів):

студент орієнтується в проблемах сучасного українського мовознавства, знає вимоги до курсової роботи, її структуру та особливості кожного розділу; вміє формулювати мету, завдання роботи, визначати актуальність, оформлювати посилання, цитати, список використаної літератури, карткувати досліджуваний матеріал, аналізувати мовні явища; коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, писати рецензії, формулювати питання.

Оцінка В “ дуже добре” (81 - 90 балів):

студент знає вимоги до курсової роботи, її структуру та особливості кожного розділу; вміє формулювати мету, завдання роботи, визначати актуальність, оформлювати посилання, цитати, список використаної літератури, карткувати досліджуваний матеріал, аналізувати мовні явища; коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, знає основні вимоги до рецензії, однак не завжди вміє виділити позитивні та негативні бсторони виступу, в основному добре формулює питання.

Оцінка С “ добре” (71 - 80 балів):

студент знає вимоги до курсової роботи, її структуру та особливості кожного розділу; вміє формулювати мету, завдання роботи, визначати актуальність, оформлювати посилання, цитати, список використаної літератури, карткувати досліджуваний матеріал, добре аналізує мовні явища, роблячи незначні помилки; в основному правильно узагальнює результати дослідження, не бере активної участі у дискусії, однак вміє в більшості випадків сформулювати питання, в загальних рисах може охарактеризувати виступ одногогрупника.

Оцінка D “задовільно” (61 - 70 балів):

студент знає основні вимоги до курсової роботи, її структуру та основні особливості кожного розділу; вміє в загальних рисах формулювати мету, завдання роботи, визначати актуальність, в основному правильно оформлює посилання, цитати, список використаної літератури, вміє карткувати досліджуваний матеріал, допускає помилки в аналізі мовних явищ; не вміє коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, писати рецензії, формулює тільки окремі питання.

Оцінка E “достатньо” (51 - 60 балів):

студент знає основні вимоги до курсової роботи, її структуру та основні особливості кожного розділу; вміє в загальних рисах формулювати мету, завдання роботи, не вміє визначати актуальності, в основному правильно оформлює посилання, цитати, список використаної літератури, однак допускає суттєві помилки вміє карткувати досліджуваний матеріал, допускає грубі помилки в аналізі мовних явищ; не вміє коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, писати рецензії, формулювати питання.

Оцінка F “незадовільно” (21 - 50 балів):

студент знає основні вимоги до курсової роботи, її структуру та основні особливості кожного розділу; вміє в загальних рисах формулювати мету, завдання роботи, але не вміє визначати актуальності, не вміє оформлювати посилання, цитати, список використаної літератури. Уміє карткувати досліджуваний матеріал, але не вміє аналізувати мовних явищ; не вміє коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, писати рецензії, формулювати питання.

Оцінка FX “незадовільно” (до 20 балів):

студент не знає основних вимоги до курсової роботи, не знає її структури та основних особливостей кожного розділу; не вміє в загальних рисах формулювати мету, завдання роботи, не вміє визначати актуальності, не вміє оформлювати посилання, цитати, список використаної літератури, карткувати досліджуваний матеріал, аналізувати мовні явища; не вміє коротко узагальнювати результати дослідження, брати участь в дискусії, писати рецензії, формулювати питання.

11. Методичне забезпечення

1. Асіїв Л. В. Курсова робота з українського мовознавства: Методичні вказівки до написання та вимоги до оформлення курсової роботи (для студентів II курсу філологічного факультету спеціальностей 035 Філологія (спеціальність 035.01 Українська мова та література) і 014 Середня освіта (спеціалізація 014.01 Українська мова та література). Львів, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/kurs-metod.pdf>

12. Рекомендована література

Базова

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / Г. І. Артемчук, В. М. Курило, М. П. Кочерган. – Київ: Форум, 2000. – 271 с.
2. Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Попова Л. О. Магістерська робота: від задуму до захисту: методичний путівник / О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова. – Луганськ, 2004. – 21 с.
3. Корнієнко І. А. Наукові основи курсової роботи: методичні рекомендації / І. А. Корнієнко. – Миколаїв, 2005. – 26 с.
4. Кравченко Н. К. Методи лінгвістичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://discourse.com.ua/lekci/>
5. Мартинюк А. П. Основи наукових досліджень у лінгвістиці: навч.- метод. посібник / А. П. Мартинюк. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 40 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream>
6. Мороз І. В. Структура дипломних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І. В. Мороз. – Київ, 1997. – 56 с.
7. Мосейчук О. М. Методи проведення лінгвістичних досліджень: нав.- метод. посіб / О. М. Мосейчук. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2012. – 75 с.
8. Основні вимоги до дипломних та випускних робіт студентів-філологів: метод. рекомендації / Уклад. О. Штонь, В. Буда. – Тернопіль, 2000. – 21 с.
9. Спіцин Є.С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти / Є. С. Спіцин. – Київ: Вид.центр КНЛУ, 2003. – 120 с.
10. Шейко В. М., Кушніренко Н. М. Організація та методика науково- дослідної діяльності: підручник для вищих навчальних закладів / В. М. Шейко. Н. М. Кушніренко. – Харків: ХДАК, 1998. – 288 с.
11. Штонь О. П., Буда В. А. Курсова робота з української мови: навчально- методичний посібник для студентів-філологів / О. П. Штонь, В. А. Буда. – Тернопіль: Богдан, 2002. – 63 с.

Допоміжна

1. Глібчук Н. М., Асіїв Л. В. Діалектологічна практика: навчально- методичний посібник / Н. М. Глібчук, Л. В. Асіїв. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 103 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/11/Dialekt_praktyka_rob_prohr_Hlibczuk.pdf
2. Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Попова Л. О. Магістерська робота: від задуму до захисту: методичний путівник / О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова. – Луганськ, 2004. – 21 с.

3. Конобродська В. Курсова і дипломна роботи з етнолінгвістики: навч. посібник / В. Конобродська. – Житомир: Полісся, 2003. – 236 с.
4. Кочан І. М., Токарська А. С. Культура рідної мови: зб. вправ і завдань / І. М. Кочан, А. С. Токарська. – Львів: Світ, 1996. – 228 с.
5. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – Київ: Видавничий центр «Академія», 1999. – С. 30–32.
6. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради / Олександр Пономарів. – Київ: Либідь, 2001. – 240 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 711 с.
8. Семотюк О. Л. Сучасні технології лінгвістичних досліджень: навч. посібник / О. Л. Семотюк. – Львів: Вид-цтво Львів. політехніки, 2011. – 152 с.
9. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова. Практичний словничок – довідник / Олександра Сербенська, Марія Білоус. – Львів: Компанія “Манускрипт”, 2003. – 68 с.
10. Словник труднощів української мови / за ред. С.Єрмоленко. – Київ: Рад. школа, 1989. – 334 с.
11. Тематика та методичні поради до написання курсових робіт з української мови: для викладачів і студентів філологічних факультетів педагогічних інститутів / Упоряд. М. І. Пентилюк, В. О.Нагіна. – Київ, 1990. – 52 с.
12. Чак Є. Д. Складні випадки вживання слів / Є. Д. Чак. – Київ: Рад. школа, 1984. – 185 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”
URL : <http://www.ukrbook.net/>
2. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника URL :
<http://www.lsl.lviv.ua/>
3. Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека. URL : <https://lonpb.com.ua/>
4. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка
URL : <https://lnulibrary.lviv.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс].
URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>